

TỔNG KẾT PHẦN TẬP LÀM VĂN

Bài tập

1. Một bạn xác định những bài văn đã học trong chương trình Ngữ văn lớp 6 sau đây với các phương thức biểu đạt chính (ghi trong ngoặc đơn). Theo em, bạn xác định các phương thức biểu đạt như thế đúng và sai ở những bài nào ?

3. Xem lại nhiệm vụ và nội dung của các phần *Mở bài*, *Thân bài* và *Kết bài*, sau đó điền vào bảng theo mẫu sau :

Các phần	Tự sự	Miêu tả
Mở bài	Giới thiệu nhân vật, tình huống, sự việc	Giới thiệu đối tượng miêu tả
Thân bài		
Kết bài		

Theo cách làm của phần *Mở bài* nêu trên, học sinh hoàn thành các ô còn lại với các phần *Thân bài* và *Kết bài*.

4. Nhân vật trong văn bản tự sự thường được kể và miêu tả qua các yếu tố cơ bản như :

- Hình thức bên ngoài : hình dáng, chân dung, trang phục,...
- Ngôn ngữ : lời nói, âm thanh, giọng điệu,...
- Nội tâm : suy nghĩ, tâm trạng, tình cảm,...
- Hành động : việc làm, động tác, quan hệ và cách ứng xử với người khác,...

Tuy nhiên, tùy vào từng ngữ cảnh cụ thể mà các yếu tố nêu trên được chú ý với các mức độ khác nhau. Chẳng hạn, với các nhân vật trong truyện cổ dân gian như Thánh Gióng, Thạch Sanh, Sọ Dừa, Tấm, Cám,... thì nhân vật chủ yếu được kể và tả qua hành động và hình thức bên ngoài. Trong khi truyện hiện đại lại chú ý nhiều đến diễn biến nội tâm (ví dụ, nhân vật người anh trong truyện *Bức tranh của em gái tôi* – Tạ Duy Anh),...

5. HS xem lại mục đích của miêu tả. Để tái hiện hiện tượng, sự vật và con người, phải làm nổi bật được đặc điểm của sự vật, hiện tượng, con người đó. Các sự vật, hiện tượng, con người tưởng giống nhau nhưng thực chất lại rất khác nhau. Có bao nhiêu con người là có bấy nhiêu khuôn mặt, không mặt ai giống mặt ai (kể cả anh em sinh đôi vẫn có điểm khác nhau để nhận ra). Muốn nhận ra sự khác nhau ấy cần quan sát rất kĩ càng và tinh tế. Hơn nữa, phải quan sát kĩ thì mới phát hiện ra được nét đặc sắc, nổi bật của mỗi hiện tượng, sự việc, con người,...